Ч. 62 (13.011). Львів, вівторок 22. березня 1932. Pocztowa opłata uiszczona ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“. Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 14·00 „
Піврічно 26·00 „
Річно 49·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці і Канаді, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Відпочинок на лаврах.

З нагоди закриття соймової сесії.

Львів, 19. березня 1932.

В пятницю, 18. ц. м. декретом президента закінчено звичайну сесію польського сойму і сенату. Надача на тиждень перед тим нових надзвичайних повновластей президентові вказує прорече, що найближчий раз збереться сойм аж 1. листопада або 1. грудня 1932 року, себто знову в найпізнішому конституцією наказаному речинці. Таким робом після 4 і пів місяців праці розіхалися члени польських законодатних палат на 7 і пів місячний відпочинок...

Яка це була праця, про це казав у прощальному слові маршал сойму д-р Світальський. Відбулося, мовляв, 232 комісійних засідань і 41 пленарних. На них вирішено 192 нових законів, 71 посольських внесків і 31 сенатських змін, себто палата „перепрацювала“ 294 справ. Імпонуюча цифра! Виходить, що — приблизно — із кожних трьох комісійних засідань вискакували по два нові закони, а кожне пленарне засідання сойму пересічно „полагоджувало“ більше, ніж 4 закони! До того ж від себе пригадаймо, що серед тих законів були такі „дрібнички“, як державний бюджет на найближчий рік; нові повновласти для президента декретувати закони в далеко ширших розмірах, ніж у додатку до зміни конституції з 2. VIII. 1926; новий устрій шкільництва; закон про збори; новий кольонізаційний закон — і т. д. і т. д., а все те в часах шаліючої економічної кризи, великих міжнародніх конфліктів і небувалого напруження внутрішніх політичних, національних і соціальних відносин.

Ті сухі цифри на тлі такого фактичного стану у державі, ставлять ту рекордову „робітливість“ законодатної палати у специфічному світлі, яке під великий знак запиту ставить вартість і такої „праці“ і такої законодатної машини. Бож чейже ці цифри кричать про те, що вінка сяк-так ділова аналіза предложених законопроектів була фізично неможлива; що була неможлива взагалі ніяка дискусія на найактуальніші і найважніші державні справи; що — послідовно — закони, прийняті таким змеханізовано-машиновим способом *мусять* стати предметом вічної мороки для правників і фахівців та всіх виконавчих органів влади, які щойно на практиці будуть перевірювати благодати тої системи законодатної молотільні.

Але тут слід згадати ще про додаткові статистичні цифри, подані теж маршалом сойму. Отже показується, що на 192 закони — 185 було урядових і лише 7 (сім) з посольської ініціятиви. Надзвичайно характеристичний показчик облича польського парляменту! Льогічний висновок з тих двох цифер потрійний: 1) атмосфера такої парляментарної праці не дозволяла виринати ніяким позитивно-творчим законодатним ідеям, 2) коли вони й виринають та коли й бувають зголошені посольські внески у формі законопроектів, то їх систематично соймова більшість провалює (на 71 таких внесків ухвалено лише 7) і 3) майже „монопольний“ внескодавець, уряд, з одного боку заваливши парлямент своїми проектами, з другого боку обмежуючи його діяльність до 4 і пів місяців на рік — жадає від парляменту лише формальної апробати, опертої на „вірі“, що законопроект є потрібний і добрий...

Цей образ білянсу законодатної діяльности сойму в його останній сесії — це один бік медалі польського парляменту. Другий — це політичні наслідки такої системи. Ці наслідки звелися до дальшого загострення політичних відносин на всіх ділянках і під кожним оглядом, дарма, що здавалося, що дальше загострення уже повсім неможливе. Нібито маленька демонстрація: вихід цілої польської і непольської соймової опозиції (за виїмком 3-х галицьких жидів) перед „прощальною“ промовою маршала, ця демонстрація має свою виразну мову: 1) сцементування урядом (і його парляментарною експозитурою) проти себе всіх польських і непольських політичних партій і груп, 2) виключення усякої „співпраці“ навіть у таких суто формалістичних і куртуазійних виявах, як принагідні промови з нагоди відкриття і закриття сесії і 3) наглядне підкреслення, що вся опозиція нічого спільного не має з такою „працездатністю“ сойму. Загострення дійшло до того ступня, що оце вперше від часів відродження Польщі представники польських патріотичних партій натякнули на можливість підпольної боротьби.

Про біланс соймової сесії для українців треба би писати окремо: нові „концепції“ розвязки української проблеми в Польщі, міністерські офіціяльні заяви, нові офіціяльні й півофіціяльні погрози, врешті конкретний подарок у формі кількох законів, складаних спеціяльно з думкою про українців, — це тема дуже широка.

На цьому місці обмежуємося до ствердження факту, що в моменті, коли члени парляментарних установ розіхалися на 7 і пів місячний „відпочинок“, панують у державі відносини, які кажуть парляментові — у розумінні демократичного парляментаризму — якнайменше відпочивати. Лаврових вінків польські парляментаристи в останній сесії не придбали.

Українська мова у волинських школах.

I.

Звідомлення Кураторії Волинської Шкільної Округи (Дз. Урж. Нр. 10, 1928 р.) виказує, що в 1927-28 шк. році було на її території 1.185 прилюдних народніх шкіл, із чого:

1. з польською мов. навчання	375
2. з поль. мов. навчання й украін. як пред.	348[1])
3. з поль. мов. навчання й чеською як пред.	12
4. з пол. мов. навчання й укр. та чес. як пред.	2
5. з поль. мов. навчання й німецьк. як пред.	5
Разом польських шкіл	742
6. польсько-украін. (утраквістичних)	417
7. польсько-чеських (утраквістичних)	4
8. з украін. виклад. мовою	5
9. з чеською виклад. мовою	17

Щоб переконатися, в якому відношенні стоїть поділ шкіл з огляду на мову навчання до національного розподілу дітей, наведемо статистичні дані, що обіймають тринацять річників (1913—1925[2]).

Діти, яких рідною мовою є: українська 338.127 — 70 проц.; польська 72.479 — 15 проц.; жидівська 43.124 — 9 проц.; німецька 11.910 — 2.5 проц.; чеська 7.662 — 2 проц.; російська 4.493 — 1.5 проц.; білоруська 517 — 1.5 проц.; литовська 361 — 1.5 проц.; інша 1.762, 1.5 проц., незнана 33.— Загальне число 480.272.

З цього виходить ясно, що[3]): 70 проц. українців має 3 шкіл, себто 0.3 проц. замість 830 шкіл; 15 проц. поляків має 722 шкіл, себто 63.2 проц. замість 180 шкіл; 2 проц. чехів має 17 шкіл, себто 1.5 проц. замість 22 шкіл; 9 проц. жидів не має жадної школи замість 106 шкіл; 2.5 проц. німців не має жадної школи замість 26 шкіл.

Загально 1 школа припадає на 95 дітей (тепер напевно на яких 120—130), з чого одна польська школа на 48 поляків, а одна українська школа на 33.812 українців. Іншими словами — одна польська дитина має такі права, як сімсот українських.

Є ще, правда, 417 шкіл із польсько-українським викладом (утраквістичним) та 4 чесько-польські школи (разом 35 проц.), яких ми не брали в рахубу, бо вони формально і польські й українські. На цій основі (35 проц. утракв. шкіл) можна би подумати, що хоч з тих утраквістичних шкіл користає половина українських дітей. Та справа фактично представляється ще гірше! Передовсім мусимо памятати, що утраквістичними залишилися на Волині тільки найнижче зорганізовані школи (1—2, а найбільш 3-кляс.).

Всі школи вищого організаційного ступеня перемінено на чисто польські. На цій основі можемо ствердити, що 417 утраквістичних шкіл (35 проц. усіх шкіл) у ніякий спосіб не може обняти половини української дітвори (35 проц. усієї дітвори), а найбільше одну її третину[4]). Вся решта, себто 2/3, нині около 60.000 наших дітей, учиться в польських школах із українською мовою як обовязковим або необовязковим предметом, або в таких-же школах узагалі без української мови![5]).

В який спосіб докотилося до цього волинське шкільництво? Послухаймо авторитетного голосу Кураторії зі згадуваного звідомлення: „Дуже характеристичне для оцінки волинських відносин, що справа мови навчання в школі не обходить населення в такому степені, як можна думати на основі часописів, особливо українських. Українське населення Волині вважає природним і для себе найкориснішим таке розвязання мовної проблеми в школі, яке, заспокоюючи культурні потреби в обсягу мови та запевнюючи дитині початки науки в рідній мові — давало би заразом добре знання державної культури. Тому-то тип двомовної (утраквістичної) школи стрічається з загальним признанням населення. Думати також треба, що попри так зорганізовану школу можна осягнути звязь непольського населення Волині з польською державністю, що двомовна школа є тією школою, яка у вихованні реалізує симбіозу польсько-українського співжиття“. Чудесно! Але чому в такому випадку навіть ті утраквістичні школи стоять у такій величезній диспропорції до скількости тогож таки українського населення?! Чому українській дитині накинено чисто польські школи, в яких вона часто не чує ні рідної мови, ні рідної пісні, ні рідної молитви? Тут Кураторія не дає ніяких виясненъ. А може перо референта цієї справи зломилося в тому місці із сорому, щоби не увіковічнити страшного фарисейства й облуди...

К. П.

(Продовж. буде).

[1]) Не подано тут, на жаль, скільки є таких шкіл, в яких українська мова є обовязковим предметом, а скільки знову таких, в яких є предметом надобовязковим.

[2]) Dz. Urz. K. O. S. W. Nr. 2, 3, 1930 r.

[3]) Під цю пору скількість шкіл значно зросла, та це на процентове відношення майже цілком не вплинуло.

[4]) Не забуваймо, що в тих-же утракв. школах є ще 1—3 проц. інших національностей, як жидів, чехів, росіян, поляків.

[5]) Тут маємо на думці тільки тих дітей, що користають зі шкільної науки.

Проти довозу радянського дерева.

ЛЬОНДОН, 19. III. ПАТ. Підписання контракту на доставу німецького дерева синдикатом 160 англійських імпортерів викликало в англійській публичній опінії велике обурення. Преса зазначує, що англійські консументи з неголуванням довідуються про цю умову, бо совість чесних громадян вже давно порушена ревеляціями про варварські практики радянського уряду при рубанні лісів. Публична опінія дивується, що уряд годиться на понизи радянського дерева.

—o—

ЩЕ В СПРАВІ КАЛЄНДАРЯ.

(Голос у дискусії.)

Від якогось часу на сторінках „Діла" стали появлятися статті, що мають на меті підготовити ґрунт під зміну календаря. Замітне, що більшість тих, що забирали голос у дискусії, висловлюється за реформою, а навіть ставить справу так, начеб „теоретично вона вже була підготована", — лишається тільки ввести в життя бажану їм зміну. Один тільки В. Островський, — до речі: не-галичанин і не-уніят, зайняв у цій справі інше становище.

Мимоволі насувається питання: Невже галичани справді такі „поступові"? Невже ті самі, що досі були найбільш консервативним елементом на цілій Україні, нараз, немов під дотиком чудодійної палочки, так легко кидають те, що було святістю для дідів і прадідів?

І приходить інша відповідь, більше згідна з природою українця: підозріваю що це традиційна отяжілість і лінивство не дали ще досі змоги висловитися галицькому громадянству про цю справу. Багато треба, щоби розворушити дрімливу душу українця, великої події треба, щоби викликати в нього чин. Коли говорю зі стрічними про статті в „Ділі", — всі в один голос осуджують Similis-а, д-ра Олесницького й ін., хвалять Островського, — але чому не вчинять цього прилюдно, чому голосним протестом не озветься вся суспільність, — це тайна її психічної структури.

Один із тих, що передімною забирали голос в дискусії домагався, щоб дискутувати обєктивно. Безперечно, — якщо дискутувати, то тільки обєктивно. Але спитаймо себе: Чи в теперішне „время люте" ми можемо позволити собі на безпристрасну, академічну дискусію? Хібаж ми не маємо вже нічого кращого до роботи, як переводити реформу календарів? Чи не краще відложити цю справу до часу, коли наш нарід „як хазяїн домовитий", зможе спокійно й розважливо влаштувати власну хату?

А то виходить таке, що дах горить над головою, а мешканці, замість гасити пожежу, сперечаються, де краще булоб повісити образ...

Реформа календаря в нас фактично вже давно переведена. Ніяка установа не зачиняє адміністраційного року від 14. січня, ніхто з нас не тайнує часу на перечислювання сьогоднішньої дати на старий стиль. Ідемо разом з цивілізованим світом і ніякої реформи в нашому практичному щоденному календарарі не потребуємо. Лишається наш церковний календар, наших кілька рокових свят. Чи це справді так когось болить, що наше Різдво аж дві неділі після польського? А якби так колись Великдень випав аж на літо, чи на осінь, як це обчислили ті, що займалися недостачами юліянського календаря, — чи це для нас таке велике національне нещастя?

Про практичні втрати, які нібито приносить святкування подвійних свят, говорити не буду. Наївність цього арґументу виказав д. Островський у своїй прегарній статті. — Справді, чомуж ми, що їдемо ген-ген позаду за жидами в торговлі і промислі, маємо їх випереджувати у використовуванні того заробітку, який принесе знесення кількох своїх свят? Чи не краще заждати, аж жиди перенесуть свій шабас на неділю...

Але при порівнанні з жидами насувається ще одна думка. Жидів не тільки примушували святкувати крім своїх ще й чужі свята; вони мусіли мешкати в окремих дільницях, мусіли носити зігрдні знаки (штрамем, пейси), щоби кожне відразу бачило, що це окрема, нижча, гідна погорди категорія людей. А що жиди зробили? Чи виреклися своєї традиції, своїх святощів? Ні. З погорди й ненависти „ґоїв" зробили цілкий цемент, який тим сильніше сконсолідував їх в одно тіло, дав відпорність на всілякі асиміляційні й денаціоналізаційні заходи. Одному тільки нашому русинові аж так прикро, коли чужинець зневажає його свято, що він мусить... його покинути, святкувати разом з чужинцями. Гей, не легко обєктивно дискутувати з такими арґументами!

Підноситься ще таке: В гр.-кат. свято приходить наш селянин до адвоката зі справою. Мусів прийти в свято, бо коли інакше не має часу, а в додатку стільки свят... І дотичний меценас, замість його за комір викинути зі своєї канцелярії та навчити, як шанувати своє свято, — признає йому рацію...

Бо либонь не так селянинові, як п. меценасові важко втратити день і клієнта. Селянин має час, має його доволі, — наше життя ще не таке замериканізоване, щоб на доляри числити втрачені мінути. А селянин іде собі до міста в свято, бо це для нього розвага. Походить собі поміж юрбою, до шинку вступить, а при нагоді й до адвоката... який тільки чекає на нього, замість навчити його пошани народньої традиції.

Говориться врешті, що наш нарід уже такий свідомий, що календар для нього не грає ролі. Дай Боже, щоби так було. Дуже похвально, коли є вже й такі римо-католики, що почувають себе українцями. Але я позволю собі ствердити, що це пусте балакання. Є чимало свідомих сіл і є свідомі національно одиниці. Але є й цілі повіти, де треба ще цілих десяток літ важкої праці, заки до такого стану дійде. І мабуть ті, що видвигали цей арґумент, це дуже добре знають. Принайменше повинні знати. А якщо не знають, то нехай уперед переїдуться по нашій землі, пізнають дійсність, — а тоді нехай беруть на свою совість ті сотки тисяч, коли не міліони, яким, на їх думку, ця невинна реформа не пошкодить.

Про солідарність із нашими братами з Волині й Вел. України, що святкують згідно з прадідним звичаєм, не зважаючи на „указн" згори, — говорити зайве; це пригадав нам, галичанам, які ломлять уже 13 літ сокальський кордон, — холмщак д. В. Островський.

А зрештою...

Можеб ми так взагалі зачали вирікатися потрохи того всього, що ще ріжнить нас від наших сусідів?..

По календарі — азбуки, потім мови, а далі й свого імени. Бо пощо? Таж не все чужинці зневажають, топчуть, — наш чоловік на кожному кроці наражений на неприємности...

Ставлю мерщій точку, бо чую, що ще одно слово, а мій допис може стати не тільки не „обєктивним", але просто непарляментарним.

Марія Редькова.

*

Від Ред.: Згідно з нашою обіцянкою містимо і цей голос у календарній дискусії без змін — з виїмкою одного уступу, який ми примушені були викреслити. Думаємо, що збивати арґументи авторки статті не треба, — зробили вже це за нас краще автори всіх попередніх статтей на цю саму тему, а між ними й такі високозаслужені громадяни, як през. Юл. Романчук, о. дек. Гірняк і інші.

Втрата закордонних ринків.

Наслідки господарського відокремлення.

Польща веде політику повної господарської самовистарчальности, яка проте в практиці зводиться до того, що інші держави примінюють до польського експорту такіж самі репресії. Поминаючи факт, що Польща не має корисних договорів зі сусідами, тепер навіть виразні „приятелі", як Франція, „скорочують" польський експорт, що відбивається некорисно передовсім на хліборобстві. Поминення Польщі при творенні середньо - европейського господарського бльоку, якого ініціятива вийшла саме від Франції, свідчить досить виразно про неґативну оцінку польських експортових можливостей за кордоном.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 22. БЕРЕЗНЯ 1932.

МИХАЙЛО РУДНИЦЬКИЙ.

Вартість твору.

Критика кожної доби хоче допомогти мистецтву доповісти те, чого сам артист не всилі сказати вибраними ним засобами. Та сама вона, так само як твори, які розяснює, оцінює та перетворює, має тільки обмежену низку засобів, що здебільша є та мусить бути реакцією на знехтовані форми та ідеї.

Серед ріжних течій і напрямків, суспільних і мистецьких ідеалів, творчих індивідуальностей, що стоять поза всякими напрямками і не входять у рямці критичних дефініцій, серед безлічі не-мистецьких плодів призначених для маси — можемо відріжнити два великі змагання звязані із двома нахилами нашої людської природи: переживати все по-свому, згідно із потребами нашого індивідуального „я" і узагальнювати.

Мистецтво це пошуканка сполуки цих двох протилежних нахилів. Як ця сполука твориться, про це оповідає історія кожної доби, кожного народу та кожного творця зокрема. Ми захоплюємося твором тим більше, чим краще він уміє поєднати наші індивідуальні духові потреби зі загальними ідеями. Саме критика розяснює, розплутує та подивляє безсильна зі своїми загальними висновками це таємне порозуміння між світом уяви одиниці з талантом і сотнями, тисячами чи міліонами одиниць, які сприймають якийсь твір і тимсамим потверджують факт що існує щось спільне між ними — „загальні ідеї".

Коли кажемо, що чар впливу твору на загал або обмежений гурт вибранців залежить від його форми, у поняття „форми" вкладаємо вже все те, що необхідне для його інтелектуального зрозуміння. Коли кажемо, що твір находить відгук, завдяки своїй ідеї, у поняття „ідеї" вкладаємо весь той зміст, що промовив до нас саме із того твору, що є наскрізь індивідуальною формою вислову.

Поодинокі таланти, мистецькі напрямки епохи та народи мають більше нахилу змальовувати, передавати бачене та переживане, ніж думати над своїми переживаннями, аналізувати їх, перетворювати в загальні ідеї. Критика стежить за процесом цих вагань і переливів, що йдуть від чистої лірики до чистої фільософії.

І в критиці, так само як у „чисто-літературних" творах, находимо всі роди форм, що починаються чисто-естетичними теоріями і кінчаються ідеольоґічними тезами. Кожна з тих форм пригадує письменникам: що саме вони знехтували у творі та хоче оборонити їх перед двома небезпеками кожного твору: струміннєм безладних вражінь, які не звязує інтелектуальне зусилля і льоґікою, що заморожує найкращі переживання

Ріжні роди мистецтва пробують вряди-годи підсилити джерела своєї творчости формами та ідеями з інших родів або визволитись від них. Літературні гасла наслідувати природу, малювати те, що бачимо, наблизити поезію до музики чергуються із протестами малярів та музик, щоби позбутися усієї „літератури" себто ілюстраційних або „мовних" текстів.

Критика, що силкується розмежувати ріжні роди мистецтва, а навіть відокремити у кожному з них твори „справжні" — згідні з ідеєю, яку має про сутню форму цієї самостійної, самоцільної царини творчости — сама теж мусить часто користуватись досвідом придбаним із інших ділянок творчости.

Ось чому йде невпинна боротьба за ідеал „чистого" мистецтва — форму незалежну від означених ідей і за ідеї, щоби даному родові мистецтва накинути „зміст", зробити твори яснішими, виразнішими, загальнішими. Одні уявляють собі, що зразки такого „чистого" мистецтва можна найти в тім або іншім роді творчости, більше визволенім від „ідей", нпр. у музиці, інші, що за ними треба шукати в природі, ще інші, що творці повинні самі свідомо в імя точно-означених суспільних або релігійних ідей творити зразки свого мистецтва.

Якби образ або музичний твір не був нічим більше як низкою барв або звуків, тоді важко було би відповісти на питання: чому не вважаємо твором мистецтва захід сонця або спів птах? Поза твором мистецтва шукаємо людини та її взаємин зі світом. Який це світ, який широкий і наскільки новий? — про це каже вона сама своїм твором.

Твір приносить зі собою ідею про цей світ, свідомо або несвідомо, хоча би тим, що спонукує до неї. Автор сам мусить рішати, до яких меж може йти його талант у вислові ідей образами та образів ідеями. Вартість твору не залежить від якоїнебудь чисельної переваги одних над другими. Сила та чар твору притаєні у скількости можливих шляхів, якими може кружляти наша уява, коли пробує звязати ідею твору з його формою: поєднати покладену автором мету, неосяжний ідеал із засобами, якими йде до нього.

І таким робом в остаточній аналізі проблеми критики звертаємо до її вихідного питання: — як уявляєте собі мету та ідеал творчости і чи маєте засоби, щоби їх здійснити?

Як відбивається уся система господарської політики Польщі на добробуті села, показують отсі числа **експорту хліборобських плодів з Польщі:**

	за час 1.VIII. 1930 р. до 31.I. 1931 р		за час 1.VIII 1931 р. до 31.I 1932 р	
	тони	тисячі зол.	тони	тисячі зол.
збіжа	352.045	66.167	173.443	39.245
стручкові	34.324	14.610	28.895	9.781
окопові	174.762	7.832	103.675	4.715
овочі	4.908	1.810	1.496	497
худоба	19.603	9.850	4.037	2.039
свині	401.608	72.353	123.883	17.947
набіл	29.017	89.731	25.263	62.689
мука	48.941	13.616	22.161	5.375

Правда, можна і ці прикрі явища вияснювати господарською крізою. Алеж відомо, що Австрія дальше спроваджує безроги з **Мадярщини**, Німеччина купує збіжа і муку в **Радянськім Союзі й Америці**, стручкові ідуть до Італії з **Чехословаччини**, а в довозі набілу до Німеччини й Англії конкурує навіть далека **Нова Зеляндія та Сибір.** А всі ті ринки були до недавна ще відкриті і вільні для хліборобських плодів з Польщі, бож не вважаючи на крізу їх запотребування мало зменшилося. Та коли край за краєм виключає хліборобські плоди з Польщі зі своїх ринків, а спроваджує з далеких країв такіж самі і зовсім не дешевші, то це напевно не є висл ідом крізи, лише господарської політики Польщі супроти інших країв. **(Хр.)**

З документів часу.

КАРА ЗА ПРАЦЮ В ЛАТИНСЬКЕ СВЯТО.

Нам прислано такий документ до поміщення:

Sąd Grodzki Oddz. 7.
Skole, dnia 7/10 1931. r.
Syg. akt. Kg. 137/32.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ!

Sąd Grodzki w Skolem przez sędziego grodz. Rostańskiego w obecności protokolanta Smarzewskiego po przeprowadzeniu rozprawy dnia 7/10 1931. r. przeciw oskarżonym: 1.) Mikołajowi Melnykowi, 2.) Mikołajowi Staśko, 3.) Michałowi Turczynowi, 4.) Piotrowi Turczynowi, 5.) Stasiowi Opryszko, 6.) Hnatowi Turczynowi, 7.) Piotrowi Leszko, wszystkich w Stynawie Wyż. w zaoczności oskarżonych, 3.) Michałowi Turczynowi i 7.) Piotrowi Leszko o przekr. ustawy o spoczynku niedzielnym popełnione w ten sposób, że dnia 14/5 1931. r. jak w **dniu „Wniebowstąpienia" obrz. rz.-kat. na miejscu publicznem ciosali materjał budowlany, a to z polecenia oskarż. (1.) Mikołaja Melnyka** wydał dnia 7/10 1931 r. w Skolem następujący w y r o k: Oskarżeni 1.) Mikołaj Melnyk syn Oleksy i Katarzyny, urodz. i zam. w Stynawie Niżnej, lat 45, ojciec 6 dzieci, umiejący czytać i pisać, niekarany. 2.) Mikołaj Staśko syn Ilka i Fesi, urodz. i zamieszkały w Stynawie Niżnej, lat 65, rel gr.-kat. żonaty, ojciec 1 dziecka, umiejący czytać i pisać robotnik, niekarany. 3.) Michał Turczyn, lat 25, urodz. i zamieszkały w Stynawie Niżnej, syn Filipa i Kasi, wolny, rolnik bez majątku, niekarany. 4.) Piotr Turczyn syn Matija i Dosi, urodz. i zamieszkały w Stynawie Niżnej, lat 21 mający, wolny, umiejący czytać i pisać, gr.-kat., robotnik, niekarany. 5.) Staś Opryszko syn Senia i Julji, urodz. i zamieszkały w Stynawie Niżnej, lat 32 liczący, ojciec 1 dziecka, gr.-kat., niekarany. 6.) Hnat Turczyn syn Nykoły i Tekli, urodz. i zamieszkały w Stynawie Niżnej, lat 34, rel. gr.-kat., żonaty, ojciec 2 dzieci, umiejący czytać i pisać, niekarany. 7.) Piotr Leszko, lat 47, urodz. i zamieszkały w Stynawie Niżnej, gr.-kat., żonaty, ojciec 2-ga dzieci, umiejący czytać i pisać, niekarany, bez majątku, winni są, że dnia 14/5 1931 r. jako w dzień święta „Wniebostąpienia" obrz. rzym.-kat., a to oskarżony 1.) Mikołaj Melnyk jako przewodniczący komitetu budowy Czytelni Proświty polecił oskarżonym ad. 2—7 pracować przy obróbce drzewa budolcowego tuż koło drogi gminnej złożonego, zaś reszta oskarżonych, iż przy obróbce pracowali siekierami. — Czynem tym dopuścili się oskarżeni przekroczenia art. 10. ustawy z dnia 18/12 1919 r. Dz. O. N. 2/20 i za to zasądza się ich po myśli art. 19 przepisu ustawy: Mikołaja Melnyka grzywną w kwocie 9.— zł., w razie nieściągalności na karę aresztu przez 3 dni, zaś resztę oskarżonych na grzywnę w kwocie po 3.— zł., w razie nieściągalności na karę aresztu po 1 dniu. — Ponadto zasądza się wszystkich oskarżonych po myśli art. 62. przep. tym. o kosztach sądowych, na ponoszenie opłaty sądowej w kwotach po 5. zł. oraz po myśli art. 556. k. p(k) na ponoszenie kosztów postępowania karnego.

Uzasadnienie. Oskarżeni Mikołaj Melnyk, Mikołaj Staśko, Piotr Turczyn, Staś Opryszko i Hnat Turczyn przyznali treść oskarżenia, tłumacząc się jedynie nieznajomością ustawy, co w rachubę brane być nie może. Oskarżeni Michał Turczyn i Piotr Leszko nie jawili się mimo należytego wezwania, wobec czego co do niego orzeczone wyrokiem sprzecznym. Przy wymiarze kary przyjęto jako okoliczności łagodzące przyznanie oskarżonych 1., 2., 4., 5. i 7. i nieposzlakowaną ich przeszłość, nie biorących żadnych okoliczności obciążających pod uwagę co do wszystkich oskarżonych orzeczone jak w sentencji wyroku.

Inne ustępy uzasadniają powołane o sentencji powyższej ustawy. — Przeciw powyższemu wyrokowi przysługuje prawo wniesienia apelacji do dni 7 od dnia doręczenia.

Sąd Grodzki: Adam Rostalski.

Очевидно проти цього вироку внесений відклик до Найвищого Трибуналу.

В 300-ліття уродин Мазепи.

Як готуються українці відсвяткувати 300-ліття народження гетьмана Івана Мазепи.

Розпорошені по всіх кутках світа українці обєдналися в березні ц. р. коло одної спільної всім їм справи, коло відсвяткування 300-літнього ювилею народження преславного гетьмана-самостійника Івана Мазепи.

Українська Спілка імени Мазепи в Празі має відомости, що це свято збираються відзначити українці в таких кутках світа: в **Румунії** — Черновецька Центральна Кураторія Фонду УСІМ улаштовує святочну академію та панахиду. Українські кольонії в Букарешті та Гавані також матимуть свої свята. В **Чехословаччині:** празька філія УСІМ улаштовує панахиду та святочну академію-концерт, у якій візьмуть участь найліпші мистецькі сили празької української кольонії. В Подебрадах, Жевниці, Ужгороді, Мукачеві також відбудуться урочисті свята з рефератами про Мазепу. У **Відні** клюб „Родина" влаштовує мазепинське свято, в **Парижі** 19. березня відбулося урочисте зібрання паризької української кольонії, призначене памяти гетьмана Мазепи. В **Америці** в Шикаго 28-го лютого Б. Катамай, голова УСІМ в Шикаго, виголосив у радіо реферат на тему: „Відродження української нації і відродження культу гетьмана Мазепи", а пізніше місцева організація УСІМ збирається влаштувати великий Мазепинський концерт у радіо та величне загально-українське свято. В **Аргентині** в Буенос Айресі мають уладити свято на честь Мазепи та створити філію УСІМ.

Певно, що це відомости неповні і що є ще багато інших українських осередків, де цей ювилей у той чи інший спосіб буде відзначений.

„УСІМ".

Бунт проти священика.

Латинська парохія не хоче священика.

(Допис.)

В другій половині січня ц. р. перенесла седлецька лат. консисторія з Церанова, пов. Соколів на Підляшу, ксьондза Яна Клопотка, а на його місце призначила другого. Прохання делегації села, щоби попереднього священика залишено на місці, не помогли і зараз по його відїзді парохіяни нічю позабивали дошками і позамикали брами і приходство. Віздждаючому новому священикові уладили демонстрацію і не пустили до хати, так, що він був приневолений відїхати до сусіднього священика, звідкіля доїздив з початку відправляти богослуження. Людей в костелі було дуже мало, бо противники їх не допускали. Одного дня, коли цей приділений священик виходив після богослуження і хотів замкнути костел, кілька жінок, які стояли під хорами й удавали, що глибоко моляться, кинулися на нього, відібрали від нього ключі, замкнули костел і він досьогодні зачинений так, що ціла парохія живе дослівно без релігійних практик. А має ця парохія чотири тисячі душ. Мерців люди самі ховають. Інтервенція поліції не дала дотепер ніяких успіхів, а як одної неділі поліція хотіла допомогти ковалеві, щоби він відчинив костел, то кількасот сільських жінок взялися за руки й істеричними криками не допустили поліції.

В парохії йде покищо словна боротьба між прихильниками й ворогами призначеного священика Б. Влодковського. Седлецька курія має немалий клопіт, бо присилала вже двічі своїх делегатів на переговори з упертим населенням.

Причиною цієї, як досі, трагікомічної події, є темнота й тупа мужицька зарозумілість, бо — кажуть — нас є 4.000 і не епископ, а ми хочемо володіти парохією. В наведеній парохії у сто відсотках живуть латинники-поляки. Подія ця говорить сама за себе,

Згадати варто і те, що попередній священик І. К. ставився прихильно до українців і як мало котрий з латинських священиків визнавався в наших справах. Українцям-заточенцям помагав завсіди дуже щиро. Очевидно — був теж дуже добрий для своїх парохіян, тому не диво, що люди за ним пропадають

—o—

Перед китайсько-японським замиренням.

ЖЕНЕВА. 19. III. ПАТ. Генеральний секретаріят Союзу Народів одержав від китайського міністра закордонних справ телеграму з повідомленням про його стрічу з японським послом Шіґеміцу в приявї представників чотирьох держав. В часі тієї стрічі устійнено проект денного порядку на конференції в справі розему. Проект передбачує, що китайські війська мають відступити до міжнародньої концесії, де були перед інцидентом. Евакуація має йти постепенно. Мішана комісія з участю невтральних членів стверджть, чи ворожі війська відступили. Додаткова нота зазначує, що не будуть торкатися ніяких „принципіяльних" справ. Японський міністр зажадав, щоби мішана комісія припильнувала евакуацію. Проти деяких домагань Японії китайський представник зголосив застереження свого уряду.

ЛЬОНДОН. 20. III. ПАТ. Повідомляють із Шанґаю, що китайсько-японські переговори розвиваються корисно. Осягнено порозуміння щодо відкликання японських військ аж до міжнародньої концесії та перенятття евакуованої полоси китайською владою. Китайські війська мають остатися на дотеперішніх позиціях. Одинока трудність це арґумент китайської влади, що смішно, щоби невтральні обсерватори контролювали перенятття китайцями власної території. Обсерватори повинні, на думку китайців обмежитися до контролювання евакуації японських військ.

Невдалий гітлерівський замах.

Німецька преса подає дальші ревеляції з приводу невдалого державного замаху, плянованого гітлерівцями на день 13. ц. м. та звязані з тим партійні й урядові виснення. Соціялістична „Фолькецайтунґ" у Ляйпціґу оголосила текст гітлерівського приказу в справі цього замаху. В 1932 р., сказано там, прийде остаточна зміна політичного ладу в Німеччині. Гітлер дійде до влади. Якщо не станеться це леґальним шляхом, то вжиємо безоглядної сили. Наші штурмові відділи начислюють 520.000 добре озброєних людей, які напротязі 48 годин можуть обсадити навіть найдальші віттинки. Командири груп знають, де находяться магазини зброї та муніції. Наказ вимаршу буде доручений командантам на три дні перед мобілізацією. Особи, що брали участь в курсах обслуги скорострілів, мають зголоситися в ґенеральному штабі округ. Резерви націонал-соціялістичної партії обсадять будинки почтових і міських урядів. Технічні відділи в 6 годинах після видання мобілізаційного приказу мали знищити залізничі шляхи біля військових ґарнізонів і т. д.

Націонал-соціялістична партія предложила мін. Ґренерові письмо, в якому старається доказати леґальний характер мобілізаційного приказу. Одночасно внесла скаргу до пруського міністра внутрішніх справ проти розпорядків пруської поліції

—o—

Кошти президентських виборів.

ФРАНКФУРТ н. М., 19. III. ПАТ. Преса обчисляє кошти останніх президентських виборів у Німеччині на суму 20 міліонів марок, з чого на державу й поодинокі краї та громади припадає коло 3 міл. Решта коштів спадає на партійні управи. А що партійні каси майже порожні, то передвиборча пропаганда у звязку з новим вибором 10. квітня заповідається дуже слабо.

ПІСЛЯ СТВОРЕННЯ МАНДЖУРСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

Уряд нової манджурської держави створив окремий відділ для удержування взаємин із закордоном. Цей відділ має іменувати дипльоматичних представників, що будуть вислані до інших держав, які навяжуть дипльоматичні зносини з манджурською державою. Загально думають, що дотеперішні консуляти чужих держав у Мукдені залишаться та що деякі европейські й американські держави вишлють до Манджурії своїх послів.

ПРОТИ ФЕДЕРАЦІЇ НАДДУНАЙСЬКИХ ДЕРЖАВ.

ВІДЕНЬ, 19. III. ПАТ. Трієстенські часописи приносять голос б. канцлера д-ра Зайпля в справі наддунайських держав, пропонованої французьким премієром Тардіє. Д-р Зайпель заявив, що така федерація виключена. Австрія не потребує такої федерації. Одинокий проект можливий до переведення, це заключення трактатів на основі преференційних мит. Але такі трактати не повинні торкатися тільки наддунайських держав.

АНГЛІЯ ПРОТИ НАДДУНАЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ.

ЛЬОНДОН, (прив. тел.). Чутки з Парижа про порозуміння Англії та Франції щодо наддунайської політики треба приймати з найбільшою резервою. У Льондоні взагалі неприхильно дивилися на це, що Тардіє так нараз узяв у свої руки наддунайську справу і так надав їй багато більшого політичного значіння, ніж цього бажала Англія. Коли взагалі можна говорити про якесь французько-англійське порозуміння, то воно торкається більше заг. справ, як напр. таких, що Англія є за тим, що щось конче треба зробити, щоби помогти Австрії та Мадярщині. Та Англія в усякій справі хоче мати вільну руку. Англія є тієї думки, що найкраще булоб, коли наддунайські держави насамперед переговорювали би між собою, а потім щойно зачинали переговори з вел. державами. Такі переговори повинні би початися зараз після Великодня.

—o—

Загальні Збори УКТОДІ.

Львів, 20. III. 1932.

В суботу, 19. ц. м. відбулися в салі „Української Бесіди" у Львові Х-ті звичайні Загальні Збори Українського Т-ва Допомоги Інвалідам при доволі численній участи членів. Отворив і проводив Зборам ред. Дм. Паліїв, який після принятгя протоколу з попередніх Зборів склав також звідомлення з діяльности за рік 1931. Звідомлення контрольної комісії зложив п. Гебус, який поставив теж внесення ухвалити Гол. Раді абсолюторію.

Після короткої дискусії, в якій забирали слово: радн. Стеблецький, інж. Мудрак і мгр. Навроцький, Збори признали однодушно абсолюторію Гол. Раді за 1931 рік і вибрали головою Т-ва знову д-ра Гижу (який наслідком недуги не міг на Зборах явитися). На місце 4 вильосованих членів і 2 заступників увійшли до Ради: д-р Паньківський, п. Галібей, лікар д-р Щуровський і п. Семчишин; як заступники: мгр. Навроцький і п. Гаївський. Крім того Збори не приняли резиґнації членів виділу п. А. Мельника і Д. Паліїва. До контр. комісії вибрані пп.: Гебус, Кохан, Фостаківський — члени і Пасіка та Жирак — заступники.

Після ухвалення кількох внесків предсідник замкнув Збори подякою всім присутнім за участь.

Спортові висліди.

ГАКІВКОВІ МИСТЕЦТВА ЕВРОПИ В БЕРЛІНІ.

Окончені висліди такі:

Швайцарія—Швеція 1:1 (1:1, 0:0, 0:0).

Австрія—Швеція 0:0.

У змаганнях потішення побідила **Латвія Румунію** 3:0 (0:0, 2:0 1:0).

Німеччина-Чехословаччина 1:0 (0:0, 0:0, 1:0).

У змаганнях потішення **Англія** побідила **Латвію** 5:2, в стріча **Англія—Франція** дала вислід нерішений 3:3.

КОПАНИЙ МЯЧ.

Краків. 22. п. п. (Седльці)—Вавель 4:2 (2:1).
Краків. Гарбарня—22. п. (Седльці) 5:4 (1:1).
Краків Висла—Кроводжа 6:0 (3:0).
Краків. Краковія—Хожів 2:0 (0:0).
Катовиці. Кор. Гута—Катовиці 6:5 (4:4).
Лодзь. ЛКС—ЛТСҐ 2:1 (2:1).
Лодзь. Гакоаг—СКС 1:1 (1:0).
Варшава. Варшавянка—Скра 1:0 (1:0).
Варшава. Польонія—Ожел 12:0 (4:0).
Варшава. Маримонт—Ґвязда 2:1.

ЗАКОРДОН.

Відень Австрія—Італія 2:1 (0:0).
Берно Шв. Швайцарія—Франція 3:3.

—o—

Демарш британського уряду в Ірляндії.

ЛЬОНДОН, 19. III. Виступ канцлера скарбу Чемберлена проти плянів ірляндського уряду щодо скасування посольської присяги на вірність англійському королеві та неплачення скарбові 3 міл. фунтів річно як оплати за аренду, відбився голосним відгомоном в Ірляндії. Взагалі Чемберленову промову вважають перестор огою уряду В. Британії під адресою Де Валери.

Орган Де Валери „Айріш Прес" твердить, що в ірляндсько-англійськім трактаті нема мови про плачення тієї аренди. Щодо присяги, то трактат так зредагований, що справа складання присяги є добровільна.

ЛЬОНДОН, 20. III. ПАТ. Ірляндська справа починає бути найважнішою з усіх британських справ. „Обсервер" передбачує, що Чемберленова пересторога, яка містилася в його боєвій промові, це заповідження демаршу британського уряду в Даблині. Уряд В. Британії домагатиметься від уряду Де Валери авторитативних вияснень.

Сензацією є заява Дагена (члена ірляндського уряду з 1920 р.), який виявив, що Де Валера сам є фактичним автором формули пос. присяги, яку тепер хоче скасувати. Даген каже, що делеґати, які були в Льондоні в звязку з переговорами в справі трактатів, уважали справу присяги такою важною, що поїхали спеціяльно до Даблина, щоби передискутувати її з Де Валерою, який подиктував теперішній текст присяги. Британський уряд евакуував військо та поліцію з Ірляндії в заміну за присягу.

Б. сенатор В. Бараник перед судом.

В понеділок, 21. ц. м. відбудеться перед львівським судом присяглих розправа проти б. сенатора **Василя Бараника,** обвинуваченого в злочинах державної зради (§ 58 ц) і забурення публичного спокою (§ 65 а). Цих злочинів допустився на основі акту обвинувачення промовою, виголошеною на вічу в Радехові 27. травня 1928 р. Розправа потреває один день.

—o—

СМЕРТНИЙ ПРИСУД.

БЕРЕЖАНИ, 20. III. ПАТ. В окружнім суді відбувалася розправа проти 22-літнього Ол. Кіжецького зі Стратина (пов. Рогатин), який 30. травня м. р. вбив сільського почтаря Мих. Жулинського, щоби забрати в нього готівку й вартісні папері. Кіжецького засудили на кару смерти (шибеницю).

РЕВІЗІЯ В „КУРЕРІ ЛЬВОВСКІМ".

В льокалі ендецького „Курера Львовского" у звязку з іменинами марш. Пілсудського поліція перевела ревізію. Шукали протидержавних відозв. Не найшли нічого.

У СТРАТОСФЕРУ.

ЛИПСЬК, 19. III. ПАТ. З летунського майдану біля Липська вистартував у стратосферу бальон „Ернест Бранденбург", пільотований механіком Шіпером. У ґондолі були ріжні технічні апарати, щоби ними робити метеорольоґічні поміри. В 16. год. бальон осів без перешкоди біля Фельдсбергу (Чехословаччина) недалеко австрійського кордону. Бальон осягнув найбільшу висоту 8.500 м.

ПЕРЕЙШЛИ ЧЕРЕЗ МІСТ І ЗГИНУЛИ.

СІДНЕЙ, 19. III. ПАТ. При отворенні величезного моста 300.000 людей перейшло його в год. 13—24. Трьох людей померло з перевтоми, 500 зімліло.

ОСТАННІ ВІСТИ

ЗМІНИ В ПОЛЬСЬКОМУ УРЯДІ.

У неділю на засіданні ради міністрів три міністри, а саме: міністр земельних справ Янта-Полчинський, міністр земельних реформ Козловський та міністр прилюдних робіт Нордів-Найґебавер зложили в порозумінні з прем. Пристором димісію на його руки.

През. Мосціцький приняв димісію згаданих міністрів і іменував міністром земельних справ і реформ (оба міністерства відтепер злучені) директора Банку Рольного інж. Сев. Людкевича; міністром комунікації та прилюдних робіт (ті міністерства також злучені в одно) інж. Кіна; дотеперішнього віцеміністра скарбу Завадзького міністром без теки.

Мін. Завадзький в президії ради міністрів в дійсности виконуватиме уряд віцепремієра та кермуватиме господарськими агендами. З уступаючих міністрів Козловський (професор археольоґії львівського університету) іменований віцеміністром скарбу. Також Стаміровський одержав приділ у характері віцеміністра при одному з міністерств.

Усі ті зміни в уряді це початок дальших змін у Присторовім кабінеті, які є в звязку з реорґанізацією міністерств згідно зі законом про повновласти.

РЕВІЗІЯ КОРАБЛІВ У ГАМБУРЗІ.

ГАМБУРҐ, 20. III. У гамбурській пристані кілька разів ревідували кораблі, що прийшли з Америки. Це шукали Ліндберґового хлопчика. Як причалив корабель „Ситі оф Балтимор" знову заалярмували поліцію та ам. консулят. Вияснення було коротке й гумористичне, бо виявилося, що „малий Ліндберґ" це була дівчинка.

ЯПОНСЬКІ КОРАБЛІ КИДАЮТЬ ШАНГАЙ.

ВАШИНҐТОН, 20. III. ПТ. Японський морський аташе дістав із Токіо вістку, щоби видати приказ, аби 5. яп. кружляків, два кораблі для літаків і 16 торпедовців, які тепер у Шанґаї, вернулися до Японії.

ШАНҐАЙ, 20. III. ПАТ. Нині рано відплило до Японії 20 воєнних кораблів включно з І. фльотилею торпедовців і І. лет. ескадрою.

УВІЛЬНИЛИ АТЕНТАТЧИКА.

БРЮСЕЛЯ, 20. III. ПАТ. Увільнення з тюрми італійського студента Де Роси, виконавця атентату на кн. Гумберта, італійського наслідника престола, викликало тут велике враження. Де Роса відсидів 29 місяців у тюрмі, себто відбув половину кари. Де Роса дістав приказ негайно кинути Бельґію. Виконання приказу здержали на кілька днів, себто поки котрась із держав не дасть згоди на побут Де Роси. Він хоче виїхати до Парижа для дальших студій.

ЛИСТА ҐІТЛЕРІВСЬКОГО КАБІНЕТУ.

БЕРЛІН, 20. III. „Нає Монтаґсцайтунґ" оголосила приготовану заздалегідь нац. соціялістами листу уряду, який мав уконститууватися на випадок побіди ґітлерівців. Канцлером мав бути Штрасе, міністром внутрішніх справ Фрік, закордонних справ Розенберґ, райхсвери ген. Еп. Міністром фінансів мав бути Шахт на місце Майзнера, держ. секретарем мали іменувати кап. Ґерінґа.

ВЛОМ ДО КООП. МОЛОЧАРНІ.

ЖОВКВА, 20. III. ПАТ. Невідомі люди вломилися до молочарської спілки в Бутинах, розбили вогнетревалу касу та забрали ок. 3.000 зол. Забрали теж трохи товару.

Дрібні вістки.

Вуглевий страйк у домбровському басейні вигасає. Страйкує ще кількасот робітників.

Французька палата депутованих приняла проект виборчої реформи з поправками сенату, наслідком чого жінки не будуть мати права голосування.

Розброїйна конференція розїхалася на святочні ферії й збереться наново аж 11. квітня.

Наглий суд у Браневі (Сх. Пруси) засудив 6 ґітлерівців на кару вязниці від 1 до 6 місяців за ношення зброї в часі виборів президента.

Генеральний секретар Ради Союзу Народів звернувся до представників Японії та Китаю, щоби поінформували Раду про розпорядки, які видали обі держави у звязку з женевською резолюцією.

Студентське життя.

Загальні Збори т-ва українських студентів католиків „Обнова"

12. ц. м. в 4. год. попол. відбулися Загальні Збори „Обнови" в домівці Т-ва ім. св. Йосафата, Руська 10. Збори відкрив дотеперішній голова студ. А. Скоировський. На його завів присутні вшанували повстанням з місць память померших членів Сеніорату при „Обнові" — пок. М. Галущинського і д-ра Р. Ковпевича. Опісля голова зясував розвиток т-ва в м. р. та відчитав під грімкі оплески присутніх привіт для зборів від ініціятора та опікуна т-ва, о. д-ра ректора Сліпого. В імені Укр. Кат. Сеніорату витав Збори його голова о. двр. Ю. Дзерович, висловлюючи свою радість, що „Обнова" піддержує звязок зі старшим громадянством і радо користає з його життєвого досвіду.

До президії Зборів вибрано: м-ра Д. Фіґоля предсідником і М. Дрималу секретарем. Після відчитання протоколу з останніх Заг. Зборів приступлено до складання звітів з діяльности т-ва: це були звіт секретаря, скарбника, реф. закордонних звязків і контрольної комісії.

Діяльність т-ва спинила в акад. р. 1931-32 недостача власної домівки. Щойно з м. лютого т-во одержало домівку в забудуваннях Дух. Семинарії „під вежою". Виділ т-ва відбув у ...

вому році 12 засідань: загальних сходин з рефератами було 9. Т-во „Обнова“ належить до Обєднання Славянських Академічних Католицьких Організацій, бере участь в його зїздах і засіданнях викон. органу — Секретаріяту. „Обнова“ є також членом всесвітньої католицької студ. організації „Пакс Романа“. В останньому Конгресі Слав. Кат. Орг. у Братиславі літом 1931 р. „Обнова“ не могла взяти участи фізично наслідком пашпортових труднощів. Два реферати, надіслані „Обновою“, відчитали наші закарпатські земляки. На Конгресі „Пакс Романа“ у Фрибурзі в 1931 р. „Обнова“ була заступлена своїм делегатом. З жалем треба відмітити, що польське католицьке „Одродзене“ робить „Обнові“ чимало труднощів на міжнарідній арені, спричинюючи перепони чи то в секретаріяті „Пакс Романа“ у Фрибурзі, чи то в Обєднанні Слав. Орг. І так напр. „Одродзене“ не згодилося на Конгресі у Братиславі на те, щоби черговий Слав. Кат. Акад. Конгрес відбувся в 1932 р. у Львові, а його господарем була „Обнова“.

Після дискусії над звідомленнями й ухвалення абсолюторії уступаючому виділові вибрано нову управу т-ва в такому складі: Р. Мошцібович — голова, Іванчуківна, Кишка, Ковалик, Ластовецький, Олишкевич, К. Яновичівна — члени виділу. Перевірна комісія: Н. Кливаківна, Полянська, Мілянчук. Мир. суд: Заяць, Мрицівна, Д. Фіголь.

Збори ухвалили вислати привіт Експ. Митрополитові, подяку і признання за опіку о. д-р рект. Й. Сліпому й духовному опікунові т-ва о. д-рові М. Конрадові. Збори висловили своє признання уступаючому голові Л. Скоронському, що не загався взяти проводу т-ва в його тяжких переходових часах. Новий голова Р. Мошцібович зарядив між присутніми збірку на „фонд Крут“, що принесла 16.2 зол.

Завданням нового виділу є оживати внутрішнє життя т-ва шляхом систематичної праці в спеціяльних секціях. Покищо організуються три секції: 1) фільософічна, 2) історично-національна й унійних дослідів і 3) суспільних питань.

—o—

НОВИНКИ

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів, вул. Хорущина 5.** (біля кіна „Аполльо“) поручає по найнижчих цінах, ковдри, матераци і постіль. Переробляє ковдри по 6 зол., матераци по 3 зол. 786 73—100

— **Овочеві щепи** замовляти: А.Терпиляк — садівничо-огородниче заведення в Залукві, почта Галич. Ціна від 0.50—2.50 зол. за 1 штуку. Жадайте цінників. 12—21

— **Дві нові крамниці „Маслосоюзу“.** Ще часто буває (як про це довідуємося зі звідомлення міського заведення для провірки засобів поживи), що несовісні купці продають фальшований набіл, а передовсім масло. Які великі втрати матеріяльні та на здоровлю терплять через це консументи, зайво тут і писати. Тому з правдивим вдоволенням приходиться нам подати до прилюдного відома, що наш меткий „Маслосоюз“ відчиняє 20. березня ц. р. дві нові крамниці з набілом у Львові, а саме: при вул. Пілсудського ч. 19. і Янівській ч. 4. (площа св. Анни). Бажаючи якнайкращого успіху цим новим станицям, висловлюємо наше переконання, що найширші круги населення скористають з послуг цих крамниць, які дають нам запоруку найкращої якости товару і його конкуренційної ціни.

— **Українська авдиція львівської радієвої станиці.** У вівторок 22. березня ц. р. надаватиме львівська радієва станиця в 16.55 год. передачу з Варшави — „Україна в числах“ — виклад українською мовою проф. Миколи Ковалевського.

Курс провідництва по Львові. В пятницю 18. ц. м. відбувся виклад д-ра Романа Зубика про „Історію Львова“. Продовження цього викладу в понеділок 21. і второк 22. ц. м. в год. 6. веч.

— **II. Український Науковий Зїзд у Празі** треватиме 20—24 березня 1932. У понеділок 21. березня буде окреме засідання Історично-фільольогічної Секції, присвячене памяти акад. проф. Д. І. Багалія. Рівночасно зі Зїздом буде відкрита Виставка Книжки в салях Центральної Бібліотеки у Празі.

— **Новий український науковий журнал.** Комісія дослідів четвертинного періоду на Україні при Українській Академії Наук у Київі почала видавати українською мовою з коротким оглядом у німецькій мові — журнал „Четвертинний період“. Вийшло вже перше подвійне число з вступною статтею В. Різниченка.

— **Чому не вийшла „Мета“ і „Неділя“?** Видавнича кооператива „Мета“ просить нас повідомити цим шляхом читачів обох її тижневиків, „Мети“ і „Неділі“, що ті часописи не вийшли в останньому тижні через страйк у друкарні „Бібльос“, який вибух зовсім несподівано для Видавництва на грунті конфлікту поміж складачами й управою друкарні, від Видавництва зовсім незалежною, — тоді, коли вже обидва часописи були зовсім зложені й мали піти на машину. Тому те число „Мети“ і „Неділі“ вийде спізнене, але чергове число появиться уже правильно.

— **За розліплювання летючок.** Поліція веде слідство, щоби викрити джерело й автора летючок із підписом „Тайна Організація Народова“, виданих і розкинених по Львові з нагоди іменин марш. Пілсудського 19. березня ц. р. За розліплювання таких летючок арештували студентів Збіслава Светлика та Льошка Бартца.

— **Із краєвої хроніки.** Арештували в Кофитах на Дубенщині б. місцевого пароха Лісового як здогадного вбивника свого наслідника на парохії о. Никончука. — У Львові арештували за обманства купців емер. підстарш. Журавського. — У Єзуїтському парку у Львові посовгнулися: Юрій Белецький (зломив ногу), Марія Вайнерівна (зломила руку); на вул. Свентокшиській посовгнулася Яніна Бялковська і зломила ногу. — У Маниві, надвірнянського повіту, арештували Анну Калічук і її любка, під замітом убивства млинаря Івана Гонтачевського та його сина Михайла ще в липні 1929 р. — У Скольому арештували Осипа Федорика та Михайла Пасічника під замітом пачкарства органу УВО „Сурми“.

— **Прогнали бандитів градом — каламарів.** Перед будинок міської каси ощадности в Рінгу (Угорщина) приїхали автом три бандити, увійшли до банку й намагалися ограбити касу. Службовики банку обкидали грабіжників каламарями, один каламар вибив із рук грабіжника револьвер. Під градом каламарів грабіжники втекли.

— **Повінь на Кубанщині.** Повінь ріки Кубані прибрала великі розміри. Збурені води знищили охоронний вал і заливають щораз нові області. Десятки осель і козацьких станиць і понад 100.000 гект. управної землі під водою. Недавно залила повінь „колхоз“ ім. ДПУ. в околиці Адигея. Вода забрала кількадесять мостів. Надіслані з Ростова та Новоросійська рятункові човни вивезли мешканців і частину майна зі загроженої области. Жертвам повені допомагає влада. Шкоди сягають уже чимало міліонів. — (ПАТ. 18. III.).

— **Сніговія над Югославією.** В Югославії, зокрема в західних областях країни впав сніг верствою в 1 м. Залізнича й автобусова комунікація з Дальмацією перервана. У Славонії кілька місцевостей на долах засипав сніг так високою верствою, що треба було влаштовувати рятункову акцію й відкопувати доми, щоби мешканці могли вийти. З причини сподівань швидкої весни з усіх сторін країни повідомлюють про загрозу повені.

— **У кількох словах.** У Буенос-Айрес підписали аргентинсько-польський договір про забезпеку від нещасних випадків при праці. — В тунелі в Неаполі зударилися два трамваєві вози, 5 убитих, 22 ранені. — 32 втікачі з Радянського Союзу переходили Дністер по леді до Румунії, 14 з них утопилося. — У Ваймарі відкрили велику міську салю, яка може помістити 2.500 осіб, 22—29 ц. м. відбудеться там свято Гетого. — У Ляйпцігу влаштовують виставку творів Гетого у всіх мовах під гаслом „Гете у світовій літературі“. — У Сідней (Австралія) відкрили міст через залив пристані; однолуковий міст називають осьмим чудом світу.

—o—

З театру.

Великий Театр: „ДЗЯДИ“ Міцкевича.

Національний пієтизм для національних поетів буває жорстокий. Звеличати Міцкевича виставою „Дзядів“ у повному тексті — намагання незрозуміле. Є в ньому багато із ідолопоклонського забобону, буцім-то все, що написав геніяльний поет треба поширювати для широкої маси.

„Дзяди“ — один із тих творів польської романтики, над яким досі ломлять собі голову критики та професори, наче над ребусом. Без зрозуміння містики товіянізму він попросту недоступний. Коли його кажуть читати в школі, то хіба на те, щоби молодь знала завчасу, що поезія має свої мряковини, супроти яких навіть пан професор, який усе мусить знати, стає безрадний. В усякому разі „Дзяди“ не песа. Коли великий режісер уміє цю поему перекласти на картини та дії, то це ще не доказ, що ми всиді стежити за нею з цікавістю театрального глядача. Китайці видержують песи, що тягнуться тиждень; можливе, що і ми могли би так загартуватись, але таки не на песах романтичного театру, що від першої сцени гомонить найвищим патосом і з цього тону не хоче зійти ні на хвилину.

Цікаво, як сучасний поляк сприймає деякі ідеї „Дзядів“ із перспективи нинішньої доби. Не треба бути ані пацифістом ані соціялістом ані іншим „істом“, а досить пригадати таких національних поетів тої самої доби як Байрон, В. Гюго та Гете, щоби відчути, скільки у цій поемі тонів ненависти, покликів до кровожадної помсти, національного фанатизму, затісненого в сліпім болю. Важко зорієнтуватись у дивній мішанині християнської ідеї „відкуплення“ із богохульськими протестами та звеличанням поганських обрядів.

Найбільший польський драматург нинішньої доби Виспянський добув із „Дзядів“ увесь свій театр. Досі із цього театру нішо не ввійшло у репертуар европейського. Він незрозумілий своєю національною містикою. Найвищі окливи розпуки з приводу роздрапування ран такого романтичного пелікана як Руссо виглядають класично ясні та спокійні поруч гіперестезії „Дзядів“.

м. р.

З судової салі.

Відповідального редактора „Ґазети Варшавскої“ засудили на місяць арешту.

В дні 7. III. ц. р. відбулася в Найвищім Суді у Варшаві відклична розправа проти відповідального редактора „Ґазети Варшавскої“ Вацлава Дроздовського, обвинуваченого і засудженого за образу чести о. протоігумена ЧСВВ Решетила, передше пароха гр.-кат. церкви оо. Василіян у Варшаві. Найвищий Суд, розглянувши справу, затвердив вирок апеляційного суду, який засудив обв. Дроздовського на один місяць арешту без заміни на гривну і на зворот судових коштів.

Літературний куток.

Заборонені книжки. Поліційна цензура і вимок із „Індексу“ папської конгрегації.

„Берлінер Тагеблят“ у своїм додатку „Ді Бріке“ з дня 28 лютого поміщує цілу низку статтей у формі анкети на тему: „Чи конфіскати книжок є охороною громадського ладу?“ У вітвертім листі до міністра освіти письменник Герман Сінсгаймер пригадує йому, що книжки написані мистцями — одні з найкращих виховавателів одиниці та загалу. Один визначний адвокат наводить приклади з т. зв. „техніки заборон“, як поліція конфіскує книжки, нарушуючи закони. Ліон Файхтвангер у статті п. з. „Мотиви, яких не можна збагнути“ подає приклад конфіскати збірки поезій „Червоні сигнали“ і каже: „Між авторами цієї збірки є найкращі німецькі політичні поети нашої доби, а між поезіями такі, яких не повинно би бракувати у виборі найкращої політ. лірики нашого століття. Поліція заборонила ці поезії з мотивом, що вони можуть набунтовувати читачів і підготовляти їх до політичного перевороту. Такий мотив видається мені трохи мрячним. Бо якби все те, що „може набунтовувати читачів і підготовляти їх до політичного перевороту“ треба було конфіскувати, то поліція мусіла би послідовно заборонити Лютра та Г. Гайне, а навіть Аристофана та Біблію“.

Одночасно в цьому самому додатку стаття д-ра К. Вейльгаммера наводить цілу низку письменників із „Індексу заборонених книжок“ виданого папською конгрегацією, із передмовою кардинала Меррі де Валь, секретаря цієї конгрегації. Тому, що „Нова Зоря“ досі, здається, не дістала цього індексу, виписуємо для її вжитку деяких із заборонених письменників і фільософів: Декарт, Гобс, Кант, Спіноца, Монтеск'є, Паскаль, Льок, Міль, Штравс, Лафонтен, Вольтер, Гайне, брати Дюма, Бальзак, Віктор Гюго, Сент-Бев, Тен, Золя, Анатоль Франс, Фльобер, Ануціо, Берґсон. Більшість із цих письменників мусять необхідно знати студенти всіх европейських університетів, коли студіюють фільософію або дотичну літературу.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

ОЛЕНА МАРКОВИЧ.

29. лютого українська громада Остріжчини віддала останню прислугу Олені Іванівній Маркович, вірній сопутниці життя, щирому другові й сердечній дружині славного нашого письменника, Дмитра Марковича.

Українську громадську працю почали й вели Марковичі (типові українські ідеалісти — народники!) в найтяжчих часах російської реакції — у 80-х роках XIX. століття. А було тоді дуже небезпечно якісь взагалі ліберальні думки виявляти; щож уже казати про працю українську!

Все-ж таки і в тих часах велася українська праця, очевидно конспіративно, і Марковичі (чи то в Одесі, чи в Єлизаветі, чи в Херсоні) брали в тій громадсько-політичній і літературній праці найдіяльнішу участь, ба — власне творили осередки того українського життя разом з Русовими, Михалевичем, Дніпровою Чайкою й іншими. Олена Іванівна залишила нам дуже цінний рукопис — свої спогади про працю тих часів. Свідомі українці саме в тих часах шукали нових доріг для літератури й публіцистики, для широкої громадської праці. Робітниче питання, тези соціялізму, студії над злиденним селянським українським життям — все це було на денному порядку. Вечорі, де потаємно збиралася українська громада, були дуже гарячі, атмосфера нагрівалася до найвищого ступеня — шукали правди! Врешті, звичайно, все закінчувалося... українською піснею.

Олена Іванівна всім серцем припала до українства, а мала в собі стільки внутрішньої сили, що могла і вміла завжди мужа свого піддержати духово в найтяжчих хвилинах, коли він не міг писати, бо — скаржився він — „душа виторіла з безмежного горя".

З тяжкими перешкодами, з безконечною волокитою по петербурських і місцевих цензурних комітетах, з безліччю обрazливих для автора скорочень вдавалося всеж таки Марковичеві в тих часах друкувати свої оповідання, що пізніше увійшли в цілу збірку „По степах та хуторах". А Олена Іванівна в тих часах зробила чималий вклад в українську етнографію: записала в подробицях весільний обряд і зібрала з уст народу Обознівської волости Єлизаветського повіту 140 українських обрядових пісень. Якось повелося і видрукувати цю працю в збірнику „Степ" у Херсоні 1886 року — тільки тексти пісень по українськи, а коментарі мусіли бути по російськи.

Вміли в тих часах і Шевченкове свято впорядити, очевидно, приватно, в хаті Марковичів, з позавішуваними вікнами. Шпики, річ ясна, крутилися попід вікна, але все-ж таки мали стільки респекту для високого урядовця (Маркович був судовим слідчим), що до помешкання не влазили. Зате почалися доноси, ревізії („цікавість" звичайно тяглася до 5. год. ранку, як згадує О. Ів.) і висилки членів української громади по ріжних містах — добре випробувана і широко практикована метода... Але на нових місцях ті-ж люди знову таку-ж роботу вели, бо „не скувать душі живої і слова живого"...

В 1898 р. Маркович залишив службу й осів у Михалківцях (на Остріжчині). Тут він створив перше на Волині кредитове товариство з випозичальнею с.-господ. машин, фабрику дахівки, заходився коло осушення болот і заснування кооперативної крамниці, але від тих двох останніх річей селяни „урочисто" відмовилися: були такі, що вбили людям в голову, що „пан" це робить чи не для своєї користи. У всьому тому небіжка Олена Іванівна була вірною помічницею й дорадницею свому чоловікові. Мало того, вона спеціяльно підготовлялася, щоб нести в селі медичну допомогу: тяжкі пологи, жіночі недуги, дитячі хвороби, всякі каліцтва — все це в неї завше шукало і мало порятунок. Трапилося якесь стихійне нещастя (пожежа, голод...) — небіжка Олена Іванівна щедрою рукою давала допомогу, доки могла. Була вона й довголітнім членом Остріжської „Просвіти" й радо піддержувала її матеріяльно до останнього дня.

Добрі ідеали молодих літ і добрі традиції того старого українського роду зберегла й ними жила бабуня Марковичка до останнього дня. Було це чисте, благородне серце, щира, сердечна українська душа, віддана свому народові.

Нехай пером буде Олені Іванівній Маркович рідна українська земля!

С. Е.

—o—

Дописи.

СТРИЙ. (Вечір Муз. Інституту). Щоби піднести зацікавлення до музики серед стрийського громадянства, уладив місцевий Інститут ім. Лисенка в минулу суботу — вже другий цього року — пропагандовий музичний вечір. Цим разом у власній домівці. В програму вставлено цікаві композиції, беручи під увагу також тепершню модерну музику. Вибрано теж найліпших виконавців з гурта елевів вищих років Інституту. Виконані були твори шістьох композиторів: Вериківського „Прелюдія Г-моль і Ц-моль", Берiота „Скрипковий концерт IX" в супроводі фортепяну, Косенка „Буря", Бартока „Сонатіна I, II і III", Шумана „Папільонс" і Шопена „Скерцо Б-моль". Фортепяновими виконавцями були пп. Шекула Оларка (з VI. року), Рабінер Роза (з VII р.) і Кравців Марта (VII р.), яка рівнож вела фортепяновий акомпаніямент до скрипкового концерту, виконаного п. Фрухтер Розою. Підготовка продукцій, переведена дбайливо, дала дуже гарні і вповні вдоволяючі висліди. Все було виконане з доброю технікою і зрозумінням граних творів. Першенство осягнули пп. Кравцівна і Фрухтманівна. Публика, також старша, висказувалася дуже гарно про вислід вечора. На жаль, цієї „старшої" публики було дуже мало.

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Prof. Ing. V. Capla: Kontokorenty po stránce právní.

НОТИ.

В. Безкоровайний: ВЕЧІРНІ МРІЇ. Вальс на фортепян. Золочів—Львів.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 19 III. 1932 за масло експортове та десерове пріма 3·60 зол., за літру молока 23—24 сот., літру сметани 1·20 зол., копу яєць 4·80.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр.

Понеділок, 21. III. год. 8. веч. Опера.

Вівторок, 22. III. год. 6 веч. „Дзяди".

Театр Ріжнородностей.

Понеділок, 21. III. год. 8 веч. „Святе полумя". (Ціни знижені).

Вівторок, 22. III. Вистава не відбудеться (генеральна проба).

Середа, 23. III. год. 8 веч. „Недібраний союз" Б. Шова (премера).

Кіна.

АПОЛЬО: „Багряна гондола" (Шільдкравт, Дор. Буше).

КАСІНО: „Трейдер Горн" (В. С. Ван Дайк).

[...]ТЕРНИК: „Цар царів".

ЛЕВ: „Легіон хоробрих", „Новочасне подружжя".

МАРУСЕНЬКА: „Цар царів".

МІРАЖ: „Доля", „Камелієва жінка" (Ол. Діма).

ОАЗА: „Чотирьох із легії".

ПАН: „Веселий тиждень Метро-Гольдвин Маєр".

ПАЛЯС: „Циганські романси" (Бриґіда Гельм).

ПАСАЖ: Нечинний.

ПРОМІНЬ: „Граф Каліостро".

СОНЦЕ: „Володарка долярів", „Неаполітанець".

СТ[...]ЛЕВЕ: „Весна в Пратері", Виступ Меця Мірського.

УТІХА: „Король нічних клюбів", „У степах Арізони".

ХИМЕРА: „Співець Парижа" (Моріс Шевальє).

Програма радіо.

Середа, 23. березня 1932.

Ляйпціг (259,3) 21.15 Спів. **Мілано** (331,4) 20.45 Оперетка. **Брно** (341,7) 19.05 Оркестра. **Льондон** (341,7) 19.30 Легкий концерт. **Гельсінгфорс** (368,1) 19.45 Пісні. **Гамбург** (372,2) 22.30 Танкова музика. **Букарешт** (394,2) 17.00 Концерт. **Сотенс** (403,8) 22.30 Танкова музика. **Берлін** (419) 17.50 Пісні. **Рим** (441,2) 17.45 Концерт. **Лянгенберг** (472,4) 20.00 Танці. **Прага** (488,6) 19.20 Концерт. **Відень** (517,2) 16.55 Концерт. **Рига** (525,4) 20.20 Концерт. **Мінхен** (532,9) 21.00 Оповідання. **Будапешт** (550,5) 20.15 Вечір. **Ленінград** (1000) 19.30 Концерт. **Москва** (1481) 18.00 Література.

Ширіть наш часопис!

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 22. березня 1932.

Львів (380,7) 11.45 Перегляд преси. 11.58 Час із Варшави. 12.10 Грам. кружок. 13.15 Господарська оповістка. 12.25, 14.45, 15.20 Грам. кружок. 15.15 „Летунська хвилина". 15.25 Виклад для матуристів. 15.45 Грошева біржа. 15.50 Листування з дітворою. 16.00 Діточа програма. 16.15, 16.40 Грам. кружки. 16.20 Виклад для матуристів. 16.55 **Виклад українською мовою проф. Миколи Ковалевського „Україна в числах"**. 17.10 „Ґете і Міцкевич". 17.35 Концерт. 18.50 Всячина. 19.15 „Жінка і мистецтво". 19.30 Спорт. 19.35 Грам. кружок. 19.45 Радієвий щоденник. 20.00 „Година в діточому садку". 20.15 Концерт. 22.30 Концерт. 23.05 Поліційна оповістка.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ЗАПРОШЕННЯ.

Згідно з арт. 6. статуту емеритального фонду для членів пол. міського Театру у Львові запрошує загал чинних членів Міських Театрів у Львові, а саме: артистів, членів зісполу хору, балету та орхестри, інспектора сцени, маляря, декоратора і перукаря на збори, які відбудуться в середу дня 30. березня 1932. з метою вибору 2 делегатів з гуртка чинних членів до Вимірової Комісії, а в пятницю 1. квітня 1932 для вибору 3 делегатів з гуртка чинних членів до Відкличної Комісії.

В оба дні в год. 5-ій (17-ій) попол. в салі проб Великого Театру.

У Львові, дня 14. березня 1932.

Францішек Іжик,
1531 3—3 Віцепрезидент міста.

Подяка.

Воля Всевишнього забрала нам 3. березня ц. р. нашого Найдорожчого Мужа й Батька бл. п. **д-ра Романа Ковшевича.**

Тяжким горем прибиті, відчули ми глибоко кожний щирий вислів співчуття переданий нам словом чи письмом, особами, що знали та цінили Дорогого нам Покійника.

Тому складаємо оцею дорогою сердечну подяку Високопреподобним Отцям, Високоповажаним Громадянам, П. Т. Товариствам та Установам, які в нашому тяженькому горі не залишили нас без слів співчуття, а також усім тим, що своєю участю причинилися до звеличання сумних похоронних обрядів.

Щиру подяку складаємо передовсім Їх Екселенції Митрополитові Кир Андреєві за переслані нам слова потіхи.

Високопреосвященому Кир Іванові за довершення похоронного обряду і панахиду в церкві св. Петра на Личакові.

Їх Магніфіценції д-ру Сліпому за ласкаві відвідини Покійного в часі Його недуги, відправу панахиди в домі жалоби, провід у похоронах і до глибини душі проймаюче надгробне слово.

Високопреподобним ОО. Професорам Духовної Академії Всесвіт. О. Деканові д-ру Мишковському, Високопр. о. кан. Дзеровичеві, Високоп. О. сов. Рудьові, Всесв. О. д-ру Фіголеві, Всесв. О. д-ру Лабі, Всесв. О. д-ру Конрадові, Всесв. О. д-ру Липському, як рівнож Високоп. О. сов. Дуткевичеві пароховi церкви св. Петра і Павла, Всчсн. ОО. Шпитковському, Ладі, Возняковi і Василеві за ласкаву участь у похоронах.

Високопреподобному О. Чемеринському за трикратне уділення Найсв. Тайн та приготування Покійника на невідому дорогу.

П. Т. Сестрам Милосердя (зі Стрийського) за дбайливу і повну пожертви опіку в останніх днях недуги Покійного і участь у похоронах.

П. Т. Питомцям Духовної Академії за участь у панахиді, за чудовий спів похоронний та винос домовини Покійного з дому жалоби.

Високоповажаним і Дорогим нашим Приятелям Вп. Пані проф. Пашкевичевій, Вп. Радловським, Вп. Мошам, Вп. Фіголям, Впр. О. канц. Галяситові, Вп. П. д-ру Чубатому за відвідини Покійного в часі довгої Його недуги за висказані нам слова співчуття й участь у похоронах. Дієвому Науковому Т-ву ім. Шевченка за [...] співчуття письмо, клепсидри, і його відпоручникам за участь у похоронах.

Відпоручницям Марійської Дружини Пань у Львові Вп. Пані Голові Тов. Бачинській і Вп. П. Лещинковій, та відпоручникам „Рідної Школи", Всесв. О. Митратові Базюкові і Вп. Пану Радн. Комарудові, відпоручникам У.Г.А., „Мол. України" і корпорації студ. „Дніпро", як також Товаришам праці Покійного зі суду та адвокатури, Учительству „Рідної Школи" і дітворі, Братству Церковному хоровi радника Купчинського і всім Громадянам, що своєю присутністю звеличали память Покійного.

Особлива дяка належиться від нас Вп. д-ру Дзеровичеві за його доброту, вирозумілість і повну пожертви опіку в часі довгої недуги Покійного, бо виявив др Дзерович у лікуванні недужого, не тільки велике лікарське знання, але надзвичайну прихильність і доброту, правдиво християнську, що підчеркуємо з найбільшим признанням.

Вп. Проф. д-ру Паньчишиновi за безінтересовні лікарські поради на хоробі, Вп. д-ру Бурачинському, Вп. проф. Цешинському, Вп. д-р Чайківській-Маховій за лікарські поради.

Словом усім Впов. Громадянам, які відчули наш тяжкий хрест, взяли участь у похоронах та заявили нам свої співчування.

Жінка і син.

Львів, в березні 1932.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10